

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

REDACTORI: PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, AL. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU, G. C. CRISTESCU
SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STRADA DOANNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RADULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie
Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei
Studenții plătesc pe jumătate
Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

SUMAR:

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiuni-unite*: Ministerul public cu Joseph Carniol. — *Observație de S. R.*

Inalta Curte de casațiune și justiție, secția I: Irina Vlădoianu cu moștenitorii defunctului D. C. Popescu.

Curtea de apel din București, secțiunea I: Emil N. Lahovary. (vânzare de imobil total).

Curtea de apel din București, secțiunea III: Petre Petrescu (cerere de moratoriu).

Curtea de apel din Craiova, secțiunea II: Casâm Ramadam și alții cu Ministerul public.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIUNI-UNITE

Audiența dela 20 Ianuarie 1911

Președinta d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Ministerul public cu Joseph Carniol

BANCROTĂ. — RIDICAREA STĂREI DE FALIMENT. — LUCRU JUDECAT. — INDEPENDENȚA JURISDICȚIUNEI PENALE DE CEA CIVILĂ. — ART. 714 ȘI 875 COD. COM.

Jurisdicțiunea corecțională poate, fără a violă autoritatea lucrului judecat, să constate și să judece delictul de bancrută, cu toate că tribunalul comercial a ridicat inculpatului starea de faliment.

No. 3. — Casată, în urma recursului făcut de procurorul general al Curții de apel din Galați, decizia No. 143 din 1910, a camerei de punere sub acuzare, dată în cauza lui Joseph Carniol.

S'au ascultat: d-l procuror general Sc. Popescu, în concluziuni; d-l avocat N. Vlădescu, în combateri.

Curtea, deliberând,
Asupra motivului de casare invocat:

«Greșita interpretare a art. 714 și 875 c. com. și violarea principiului independenței acțiunii publice de acțiunea comercială, cuprins în aceste texte. În adevăr, codul de comerț, prin art. 714 și 875, proclamă independența jurisdicțiunii comerciale pentru constatarea declarării și ridicării stărei de faliment de jurisdicțiunea penală, și că acțiunea pentru infracțiunea de bancrută simplă sau frauduloasă e de ordine publică.

«Așa fiind, rezultă din aceste texte, unite cu acele ale art. 831 alin. final, 837 alin. final și 845 alin. 2, că acțiunea penală poate fi exercitată și continuată, fie înainte de declararea stărei de faliment, cum e cazul art. 875 c. com., fie chiar și atunci când starea de faliment a încetat prin concordat (art. 845 alin. 2 c. com.) sau în urma unei hotărâri judecătorești rămasă definitivă. Și această situațiune se explică prin scopurile diferite ce se urmăresc prin exercițiul acțiunii comerciale, pe deoparte, și prin al celei penale, pe de altă parte, precum și pe împrejurarea că starea de faliment, de comerciant, precum și starea de încetarea plăților, nu sunt chestiuni prejudiciale, cari să fie constatate, adică declarate mai întâiu de jurisdicțiunea comercială, întrucât, dacă ar fi astfel, ar trebui ca acest fapt să rezulte din texte precise de lege, urmează de aci că jurisdicțiunea penală este absolut competentă a se ocupa și cu chestiunile încetării plăților, a stărei de faliment și a calității de comerciant, fără să fie cătuș de puțin legată prin aceasta de cele hotărâte de jurisdicțiunea comercială, întrucât nici o restricție în acest sens nu se declară în codul comercial».

Având în vedere, în fapt, că Joseph Carniol, declarat falit la 7 Octombrie 1909, a fost dat în judecată pentru bancrută, iar judele-instructor al cab. III, de pe lângă tribunalul Ilfov, prin ordonanța No. 155 din 1909, a declarat că nu este caz de urmărire în contra numitului, întrucât tribunalul comercial i-a ridicat starea de faliment, constatând că numitul nu a încetat plățile, iar această ordonanță a fost confirmată de camera de punere sub acuzare de pe lângă Curtea de apel din București, prin deciziunea No. 371 din 1909; că, în contra acestei deciziuni, procurorul general al Curții de apel din București declarând recurs, această înaltă Curte, sec-

țiunea II, prin deciziunea No. 900 din 1910, a casat deciziunea și a trimis afacerea la camera de punere sub acuzare de pe lângă Curtea de apel din Galați, care însă a judecat ca și camera de punere sub acuzare de pe lângă Curtea de apel din București, astfel că, în urma recursului făcut de procurorul general al Curței de apel din Galați, pentru aceleași motive ce se invocase cu ocaziunea casării primei deciziuni, afacerea a fost trimisă în judecata secțiunilor-unite, conform art. 65 din legea organică a acestei Inalte Curți;

Văzând art. 714 și 875 din codul comercial;

Considerând, în drept, că este de principiu că jurisdicțiunile civile și cele corecționale sunt independente unele de altele; că, între aceste două jurisdicțiuni nu poate fi nici identitate de părți, întrucât Ministerul public, parte urmăritoare în corecțional, nu figurează în instanțele civile sau comerciale decât ca parte alăturată în anumite cazuri; că, de asemenea, nu poate fi nici identitate de obiect, întrucât obiectul acțiunii penale este pedepsirea comerciantului culpabil, pe când obiectul acțiunii comerciale este declararea încetării plăților și a falimentului;

Considerând că, în speță, dacă posterior declarării în stare de faliment a intimatului, tribunalul comercial a ridicat starea lui de faliment, aceasta nu împiedică câtș de puțin trimiterea numitului dinaintea instanțelor represive spre a răspunde de fraudele ce i s'ar impută, în cazul când ele s'ar constată, întrucât o asemenea hotărîre a tribunalului comercial nu poate constitui lucru judecat pentru instanța corecțională;

Considerând, de asemenea, că chestiunea de a se ști dacă intimatul Carniol a fost în incetare de plăți, constituie nu o chestiune prejudicială de competența exclusivă a instanțelor comerciale, ci o simplă chestiune de fapt, care aparține instanței corecționale de a o rezolvă, fără a se preocupă de ceea ce a judecat instanța comercială;

Considerând că, astfel fiind, jurisdicțiunea corecțională poate, fără a violă autoritatea lucrului judecat, să constate și să judece delictul de bancrută, cu toate că tribunalul comercial i-a ridicat starea de faliment, așa că mijlocul de casare invocat este întemeiat.

Pentru aceste motive, casează.

Observațiune.— După cum vedem, Inalta Curte, prin decizie de mai sus, dată în secțiuni-unite, stabilește că, pentru exercițiul acțiunii penale pentru bancrută, nu se

cere neapărat ca un comerciant, urmărit pe cale penală, să fi fost mai întâiu declarat în stare de faliment prin încetarea plăților, și că faptul inexistenței falimentului sau al încetării lui prin concordat sau plata creanțelor nu poate împiedică exercițiul acțiunii penale pentru bancrută.

Curtea de casație franceză, în mod neîntrerupt și invariabil, începând dela 1840 și până astăzi, a decis că declararea în faliment de tribunalul comercial nu este o chestiune prejudicială pentru judecarea bancrutei și că sentința comercială care declară că persoana urmărită pe cale corecțională nu este în incetare de plăți, nu poate fi opozabilă Ministerului public, și nu produce efectele autorității lucrului judecat, nefiind identitate de persoane și de obiect (*V. Pand. fr. t. XXXII, pag. 87 urm.*).

Dealtfel, aproape unanimitatea doctrinei și a jurisprudenței străine, afară de Lyon-Caen et Renault (*Traité de droit commercial*, VII, 101 urm.), este în sensul că poate fi bancrută fără faliment. (Faustin-Hélie, *L'instruction criminelle*, t. VI, ed. 2-a, p. 650, 651 și t. VII, No. 2914 și 3567; Garraud, *Droit pénal français*, t. V, p. 358, 359 și *Traité elem. proc. pén.*, p. 629, No. 436; Bédaride, *Traité des faillites et banqueroutes*, t. III, No. 1206; Bertauld, *Questions prejudicielles*, No. 80 urm.; Renouard, t. II, p. 411 și 427; Massé, *Droit comm.*, t. II, No. 1167; Haus, *Droit pénal belge*, t. III (ed. 1879), § 1226; N. Griolet, în *Revue pratique du droit français*, t. X (1860), p. 250; Vidari, *Diritto comm.*, t. VIII, No. 8282 urm.; Bollaffio, *La indipendenza della procedura civile del fallimento della procedura penale per bancarotta*; Francesco-Magri, *Diritto comm.*, XIII, col. 653; Calamandrei, *Del fallimento*, t. II, p. 831, etc.).

Această chestiune, controversată în Franța, nu mai este controversată în Italia, și am putea zice, în urma deciziunii de mai sus, că nu va mai fi nici în dreptul nostru, deși la noi s'au dat până acum hotărîri și într'un sens și într'altul. În adevăr, Curtea noastră supremă judecase, sub vechia lege comercială, că bancruta este consecuența declarării unui comerciant în stare de faliment, așa în cât instanțele de represiune nu pot condamna pe un comerciant ca bancrutar, dacă tribunalele comerciale au anulat declararea lui în faliment (Cas. II, 20 Aprilie 1887, *Dreptul din 1887*, No. 42, pag. 333. În acelaș sens, trib. Suceava și Tecuci, sentințe pronunțate sub legea nouă, *Dreptul din 1888*, No. 82 și *Cr. judiciar* din 1906, No. 45, cu observația critică a d-lui Ionescu-Dolj). În fine, după o lungă ezitare, jurisprudența

se fixează și la noi în sensul separațiunii și completei independențe a jurisdicțiunii penale de cea civilă în materie de faliment (V. Cas. II, 16 Ianuarie 1908, în *Cr. judiciar* din 1908, No. 26; idem, 19 Februarie 1910, în *Dreptul* din 1910, No. 38; trib. Ilfov, II, *Dreptul* din 1899, No. 81; trib. Ilfov, III, în *Dreptul* din 1907, No. 3, cu adnotația d-lui profesor D. Alexandresco; trib. Putna, I, în *Cr. judiciar* din 1909, No. 65. — Cpr. în același sens: Alex. Degré, *Dreptul* din 1892, No. 49; D. Alexandresco, t. VII, p. 616, nota 1; T. Stelian, *Curs de drept comercial* (stenografiat), pag. 97—103; V. Dimitriu, *Curs de drept comercial* (stenografiat), pag. 427; D. G. Maxim, *Cauzele înmulțirii falimentelor*, pag. 59, nota 2. — *Contră*: C. N. Toneanu, «Nu poate fi bancrută fără faliment», *Dreptul* din 1907, No. 16).

S. R.

SECȚIUNEA I.

Audiența dela 1 Decembrie 1910

Președinta d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Irina Vlădoianu cu moștenitorii defunctului D. C. Popescu

EREDE APARENT.—TERȚIU ACHIZITOR.—IMOBIL SUCCESORAL.—ADEVĂRATUL MOȘTENITOR.—REVENDICARE.—ART. 117 C. CIV. EREDE APARENT.—TERȚIU ACHIZITOR.—IMOBIL SUCCESORAL.—BUNĂ CREDINȚĂ.—INTERPRETAREA SUVERANĂ A ÎNSTANȚEI DE FOND.

1° Atât principiile de echitate, cât și cele de utilitate socială impunând ca în conflictul de drepturi dintre adevăratul succesor și dintre terțitul achizitor de bună credință al unui imobil succesoral dela moștenitorul aparent, să prevaleze dreptul terțitului achizitor de bună credință, urmează că rămâne valabilă față de adevăratul moștenitor vânzarea făcută de moștenitorul aparent către un terțit de bună credință.

2° Chestiunea de a se ști dacă terțitul achizitor al unui imobil succesoral dela moștenitorul aparent a fost sau nu de bună credință, este o chestiune de fapt, de suveranul atribut al instanțelor de fond și care scapă, prin urmare, controlului Inaltei Curți.

No. 664. — Respins, după divergință, recursul făcut de Irina Vlădoianu contra deciziei Curții de apel din Craiova, secția II, No. 145 din 1907, dată în proces cu moștenitorii defunctului D. C. Popescu ¹⁾.

S'au ascultat: d-l avocat M. Pașcan, în desvoltarea

1) Vezi *Dreptul* No. 74 din 1907, pag. 609.

motivelor de casare; d-nii avocați C. G. Dissescu și V. Athanasovici, în combateri; d-l procuror general Sc. Popescu, în concluziuni.

Curtea, deliberând,

Asupra motivelor de casare invocate:

I. «Violarea art. 565 pr. civilă și exces de putere.

«Intr'adevăr, pentru a-mi respinge revendicarea treimei moșiei Farcașu, de care nu am putut fi expropriată silit, intrucât nu s'au respectat, în ce mă privește, formele urmăririi silit, de oarece nu am fost niciodată citată în calitatea mea de legatară a acestei treimi; Curtea consideră pe adjucecatarul D. C. Popescu dobânditor de bună credință dela erezii aparenți ai adevăratului proprietar.

«Pentru a ajunge însă la asemenea rezultat, Curtea comite un netăgăduit exces de putere, mai întâiu prin aceea că consideră pe Nathalia, fiica d-nei Păucescu și pe Graziella fiica mea, ca pe niște moștenitoare aparente, pe când toată lumea avea cunoștință și despre drepturile mele ereditare, dovedite și Curței.

«Apoi, prin aceea că consideră pe adjucecatarul Popescu căzut într'o eroare comună și invincibilă asupra existenței și altui moștenitor al averii ce licită, pe când din chiar hotărîrea atacată rezultă că el nu numai că nu căzuse într'o asemenea eroare, dar eră și de rea credință,

«In sfârșit, prin aceea că Curtea se abținează în a justifica netemeinicia și neexistența eroarei comune, numai și numai prin considerația nesperioasă și nejuridică, de a nu fi obținut contradictor cu adjucecatarul o hotărîre care să-mi fi validat definitiv calitatea mea de legatară a treimei vorbite.

«Procedând în asemenea chip, Curtea violează și principiul *nemo plus juris ad alium transferre potest quam ipse habet*, consacrat și de art. 565 pr. civilă».

II. «Exces de putere și violarea art. 1836 c. civil și art. 496, 497, 509 și 512 din vechiul cod de procedură civilă, în baza căroră nici o expropriere silită și nici o adjudecare nu este valabilă decât numai dacă este îndreptată împotriva proprietarului lucrului urmărit.

«Cu toate acestea, deși constată în fapt că eram proprietara sus zisei treimi din moșia Farcașu, și că niciodată nu am figurat în urmărirea ce ducea la exproprierea silită a moșiei, nefiind niciodată citată ca legatară și proprietara acestei treimi, Curtea de Craiova nu se teme de a decide că adjucecatarul D. C. Popescu a dobândit valabil și această treime.

«Procedând astfel, Curtea excede puterile sale și violează legea în părțile sus zise».

III. «Lipsă de bază legală a hotărîrii.

«Intr'adevăr, ea nu se poate susține pe nici unul din considerantele, nici de fapt, nici de drept, pe cari le înșiră.

«Căci, pedeparte, exproprierea treimei pe care eram proprietară ca legatară, este nulă, intrucât nu a fost îndreptată împotriva mea, iar pe de alta, nimeni nu poate hotărî că aș fi fost reprezentată prin presupușii și netemeinicii erezii aparenți, adică Nathalia și Graziella Vlădoianu, ceea ce dealtminteri reese din însăș decizia atacată.

«Cu toate acestea, Curtea nu a ezitat de a-mi respinge revendicarea.

«Dar acest rezultat nu l-a putut obține decât lucrând în afară de lege și fără a da vre-o bază legală hotărîrii sale, care trebuie și pentru aceasta să fie casată».

Având în vedere că rezultă din decizia adusă în recurs, că d-na Alexandrina Păucescu punând în executare hotărîrea ce obținuse pentru restituirea dotei sale, a ur-

mărit moșia Fărcașu, din județul Romanși, avere a fostului ei soț C. C. Vlădoianu, încetat din viață și reprezentat la ziua licitației prin succesoarele sale : minora Nathalia C. C. Vlădoianu și a doua soție a defunctului, în calitatea ei de succesoare a fetei Graziella, eșită din căsătoria sa cu numitul defunct ;

Că, moșia urmărită s'a adjudecat definitiv asupra lui Dimitrie Popescu, care a și fost pus în posesie, în executarea ordonanței de adjudecare, iar prețul eșit la licitație după achitarea creditorilor, a fost distribuit de tribunal celor două succesoare ale defunctului C. C. Vlădoianu ;

Că, în urmă, una din aceste succesoare, recurenta Irina Vlădoianu, a făcut acțiunea rezolvată prin decizia adusă în recurs, prin care, în calitate de legatară a disponibilului ce i s'a testat de defunctul ei soț C. C. Vlădoianu, revendică dela intimatelor în recurs, moștenitoarele adjudecatarului Dimitrie Popescu, o treime din moșia Fărcașu :

Că, în susținerea acțiunii sale, recurenta a invocat la instanța de fond, că d-na Alexandrina Păucescu, urmărind moșia Fărcașu, în persoana succesoarelor rezervatelor ale lui C. C. Vlădoianu, nu s'a vândut la licitație și nu s'a adjudecat asupra lui Dimitrie Popescu, autorul intimatelor în recurs, decât numai drepturile pe care acele succesoare le aveau în moșia Fărcașu, adică două treimi din moșie ; că cealaltă treime, disponibilul pe care defunctul C. C. Vlădoianu l'a testat recurentei, nu s'a vândut la licitație și nu s'a adjudecat asupra lui Dimitrie Popescu, pentru că tribunalul i-a respins cererea ce făcuse de a se amâna licitația pentru ca să fie citată la vânzare și în calitatea ei de legatară a disponibilului ;

Având în vedere că, după ce constată că Dimitrie Popescu, cumpărând la licitație moșia Fărcașu și văzând că toate actele de urmărire erau regulat îndeplinite în persoana succesoarelor atunci cunoscute ale lui C. C. Vlădoianu, a căzut de bună credință în eroarea comună și invincibilă în care ar fi putut să cadă toată lumea, că nu mai existau alți moștenitori, Curtea de apel prin decizia adusă în recurs, aplică maxima *error communis facit jus*, respinge acțiunea în revendicare ;

Având în vedere că, din cele mai sus expuse și din motivele de casare invocate, rezultă că această înaltă Curte este chemată a se pronunța asupra chestiunii, în conflictul de drepturi dintre adevăratul succesor și dintre terțiul achizitor de bună credință al unui imobil succesoral de la succesorul aparent, care drept trebuie să prevaleze :

acela al adevăratului succesor, sau acela al terțiului achizitor de bună credință ;

Considerând că, nefiind în codul civil o dispozițiune referitoare la această chestiune, dacă s'ar aplica regula *nemo plus juris transferre potest quam ipse habet*, care rezultă din principiile generale ale dreptului, s'ar nesocoti adevărul netăgăduit în materie de interpretare, că rigoarea deducțiilor raționale, trebuie să cedeze oricâteori se găsește în contradicție cu noțiunea superioară a echității și cu interesul social ; că, de aceea, în rezolvirea chestiunii în discuțiune, urmează să se aplice maxima *error communis facit jus*, și a face să prevaleze dreptul terțiului achizitor de bună credință ;

Considerând, în adevăr, că echitatea cere ca acela care de bună credință a crezut că tratează cu adevăratul proprietar și care se găsește în imposibilitate să cunoască adevărul, să nu fie victima erorii sale invincibile ; că, de altfel, situația terțiului achizitor de bună credință este mai demnă de interes decât aceea a adevăratului succesor, căci pe când cel dintâiu nu are nimic să-și reproșeze, cel de al doilea a săvârșit o oarecare imprudență, prin aceea că a neglijat să se arate ca succesor ;

Că, de altă parte, utilitatea socială cere imperios aceiași soluțiune în interesul creditului și al siguranței indispensabile pentru buna circulație a imobilelor ;

Considerând că recurenta, prin motivele de recurs, punând în discuție numai buna credință a terțiului achizitor Dimitrie Popescu, și recunoscând astfel că, în vânzarea în discuțiune se găsesc întrunite celelalte condițiuni sub cari doctrina și jurisprudența recunosc de valabilă, față de adevăratul succesor, vânzarea unui imobil succesoral făcută de succesorul aparent către un terțiu de bună credință, această înaltă Curte are a cerceta și a se pronunța numai asupra relei credințe a terțiului achizitor invocată de recurentă ;

Considerând că, pentru constatarea bunei credințe a terțiului achizitor, judecătorul are o foarte întinsă putere de apreciere ; că această constatare fiind de atributul suveran al instanței de fond, scapă de sub controlul Curții de casație ; că, prin urmare, această înaltă Curte nu poate să intre în cercetarea actelor și considerațiilor invocate de recurentă pentru a stabili reaua credință a adjudecatarului Dim. Popescu, autorul intimatelor în recurs ;

Considerând că instanța de fond își întemeiază decizia sa pe motivele cari sunt consfințite pe considerentele de mai sus, așa că fără temei se susține de recurentă, prin

ultimul motiv de casare, că decizia supusă recursului ar fi lipsită de bază legală;

Considerând că, așa fiind, motivele de casare sunt nefondate, și prin urmare recursul cată a fi respins ca atare.

Pentru aceste motive, în unire cu concluziunile d-lui procuror general, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA I.

Audiența dela 11 Decembrie 1910

CAMERA DE CONSILIU

Președința d-lui Oscar N. Nicolescu, prim-președinte

[Emil N. Lahovary (vânzare de imobil dotal)]

BEZMAN. — DOTĂ. — ÎNSTRĂINAREA UNUI LOC LUAT CU BEZMAN. — DISPOZIȚIUNI APLICABILE. — ART. 1506, 1509, 1643 C. CALIMACH. — ART. 1253 C. CIVIL.

Cu toate că în ceea ce privește înstrăinarea locurilor luate cu bezman se aplică și sub imperiul codului civil tot dispozițiunile codului Calimach, totuș atunci când un asemenea loc este constituit dotă, el nu mai poate fi înstrăinat decât în cazurile prevăzute de art. 1253 cod. civil, iar nu și în cele permise de art. 1643, cap. XXXII cod. Calimach, de oarece aceste dispozițiuni nu pot fi aplicabile la o dotă constituită sub imperiul codului civil.

S'a ascultat d-l avocată G. Malcoci, în desvoltarea motivelor de apel.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de Emil Lahovary atât ca procurator al soției sale Elena, cât și ca soț, în contra încheerii tribunalului Ilfov secția IV, cu No. 8659 din 8 Decembrie 1910;

Având în vedere că, prin această încheere, tribunalul a respins cererea făcută de Elena Lahovary prin petiția înregistrată la No. 11295 din 1910;

Având în vedere că, Elena Lahovary prin această cerere solicită dela tribunal de a i se da autorizarea de a primi oferta făcută de comuna Adjudul-nou de a cumpăra în schimbul sumei de 120.000 lei, bezmanul cu arăturile proprietății Târgului Adjud, imășul târgului, precum și târgul cu toate locurile virane, în baza legii publicată în *Monitorul oficial* din 8 Mai 1910;

Având în vedere susținerile orale ale apelantei precum și actele invocate;

Având în vedere că, din actul de partagiu autentificat de tribunalul Ilfov secția de notariat cu No. 10747 din 1909, intervenit între apelantă și ceilalți comoștenitori ai defunctului lor părinte Ilie I. Nicolescu-Dorobanțu, se

constată că lotul atribuit Elenei Lahovary coprinde între altele, și moșia Adjudul-nou și dreptul de bezman și oțcup din târgul Adjudul-nou, socotit cu un venit net de 6000 lei;

Având în vedere că în actul dotal al apelantei, autentificat de tribunalul notariat No. 2389 din 1888, se stipulează formal că este dotală nu numai averea prevăzută în acest act, dar încă și cea viitoare; că dar, moșia Adjudul-nou și dreptul de bezman sunt avere dotală;

Având în vedere că codul civil nu permite înstrăinarea aversei dotale decât numai pentru cazurile prevăzute de art. 1253 c. civ.;

Având în vedere că apelanta susține că bezmanul fiind constituit sub imperiul legiuirii Calimach, se regulează după legile sub cari s'a născut;

Având în vedere că codul Calimach împarte proprietatea în domeniu direct și în domeniu util, că proprietarul fondului este proprietarul domeniului direct, adică al ființei sau substanței, iar bezmănarul este proprietarul util, adică al folosului, folosinței sau întrebuintărei, (art. 465 și 466);

Având în vedere că art. 1506 din aceeași legiuire definește emfiteoza: tocmeala prin care cel ce stăpânește un loc străin, se îndatorește să dea o mică plată pe an la proprietarul acelu loc spre recunoașterea proprietății lui, se zice tocmeală de bezman, iar acela ce a luat locul cu bezman, se zice bezmănar, și aceea ce se dă pe tot anul se numește bezman;

Având în vedere că după art. 1509 și 1510 c. Calimach, atât proprietarul ființei lucrului cât și bezmănarul, proprietarul folosinței fondului, pot să dispună fiecare de partea sa, să o ipoteceze, s'o înstrăineze prin acte între vii sau prin acte de ultimă voință;

Având în vedere că, prin actul ce apelanta își propune să închee cu comuna Adjudul-nou, ea dispune de substanța lucrului în folosul acestei comune;

Având în vedere că prin acest act nu se poate pretinde că se desființează bezmanul în temeiul art. 1533 c. Calimach, căci nu există în speță unită voința a proprietarului folosirii și a proprietarului ființei locului, căci comuna Adjudul-nou cumpărând drepturile de bezman dela Elena Lahovary, ea se substituie în drepturile acesteia și bezmanul va continua să existe față de comună;

Având în vedere că apelanta nu poate invoca cu temei dispozițiunea art. 1643 c. Calimach, după care în vremea căsătoriei este ertat dacă va fi vederat spre folosul femeii să se prefacă cu învoirea ei zestrea din lucruri în bani, și din bani în lucruri sau moșii, căci această dispozițiune nu face parte din capitolul XXVIII, despre emfiteosis sau bezman, pentru ca să fie menținută sub imperiul codului civil, ci face parte din capitolul XXXII despre zestre, și dispozițiunile legiuirii Calimach relative la zestre, nu pot fi aplicabile la o dotă constituită sub codul civil;

Având în vedere că, între apelantă și bėzmanari nu există stare de indiviziune, ca să poată fi aplicabilă dispozițiunea art. 1253 alin. V;

Considerând că, întrucât este vorba în speță de înstrăinare de avere dotală, și întrucât art. 1253 c. civil nu permite înstrăinarea pentru motivul invocat de apelantă, apelul său este nefondat și ca atare cată a fi respins.

Pentru aceste motive, redactate de d-l prim-președinte, respinge apelul.

Semnați : Oscar N. Nicolescu, St. Mladoveanu, S. Urlățeanu
Al. Negrescu, N. C. Schina.

Observațiune. — Asupra contractului de bezman, a se vedea interesantele observațiuni ale d-lui profesor D. Alexandresco, ce însoțesc hotăririle publicate în *Dreptul* din 1909 No. 38. 46 și 50, cum și volumul IX al Comentariilor sale de drept civil pag. 368, urm. S. R.

SECȚIUNEA III

Audiența dela 20 Ianuarie 1911

Președinta d-lui M. Vidrașcu, consilier

Petre Petrescu (cerere de moratoriu)

FALIMENT. — MORATORIU. — JURNAL DE INADMISIBILITATE. — DACĂ E SUPUS APELULUI. — ART. 827, 847 ȘI 944 C. COM.

În materie de moratoriu, indiferent dacă este anterior sau posterior declarării în stare de faliment, apelul este inadmisibil, căci legea comercială nu prevede nicăeri o asemenea cale de atac.

S'a ascultat d-l avocat Paul Negulescu, în dezvoltarea motivelor de apel.

Curtea,

Având în vedere că comerciantul Petre Petrescu, încetând plățile și voind a evita o declarare în stare de faliment a cerut, prin petițiunea înregistrată la No. 43585 din 1910, adresată președintelui tribunalului Ilfov secția comercială, ca să i se acorde un moratoriu, cerere care i s'a respins prin jurnalul No. 11844 din 1910, contra căruia numitul rămânând nemulțumit, a declarat apelul de față;

Având în vedere că mai înainte de a intra în discuțiunea fondului, Curtea a ridicat, din oficiu, chestiunea de a se ști dacă calea de atac a apelului este sau nu admisibilă în asemenea materie, chestiune care a fost discutată de parte atât oral în instanță cât și prin concluziunile scrise ce a depus, conchizând la admisibilitatea apelului în principiu;

Având în vedere că moratoriu anterior declarării în stare de faliment prevăzut de art. 842 c. com., cum este în speță, constituie tot o fază a falimentului ca și moratoriu posterior declarării, prevăzut de art. 834 c. com.,

ceea ce rezultă în mod indiscutabil din indentitatea naturii lor, căci atât cel dintăiu cât și cel din urmă ca să fie admisibil — textele o spun — presupune concursul acelorași condițiuni : o încetare de plăți care să fie consecința unor evenimente extraordinare sau în alt mod scuzabile, și ca activul patrimoniului să covârșească pasivul ; că, ceea ce învederează și mai mult această idee, este faptul că respingerea sau admiterea atât a unuia cât și a celuilalt produc aceleași consecințe juridice. Într'adevăr, dacă tribunalul găsește că cererea de moratoriu anterioră nu este întemeiată, el este dator conform art. 842 alin. ultim să pășească fără întârziere la declararea în stare de faliment și odată ajuns aci, el este ținut ca și în cazul respingerii moratoriului cerut după declararea în stare de faliment, să dea curs liber procedurii organizată în asemenea materie, iar în ipoteza admiterii atât a unuia cât și a altuia din cele două moratorii, acelaș tribunal este dator să suspende cursul procedurii sus menționate ; că, numai caracteristica indentității de natură a celor două moratorii și a indentității consecințelor lor juridice a autorizat pe legiuitor ca să le pună pe amândouă sub același titlu din cartea III-a a cod. com. care tratează «Despre faliment», și aceeaș rațiune a făcut pe legiuitor să se exprime în citatul art. 842, că moratoriu anterior se regulează prin dispozițiunile referitoare la moratoriu posterior falimentului ; că, dacă în acelaș art. 842 se lasă a se înțelege că unele dispozițiuni dela moratoriu posterior declarării ar fi incompatibile cu moratoriu anterior, și nu pot fi aplicabile celui din urmă, prin aceasta se vizează pur și simplu diferența de reguli care decurge din diferența epocilor la care este cerutul sau altul din cele două moratorii, neatingându-se cătuși de puțin natura lor intimă care le face să se confunde în una și aceeaș materie a falimentului ;

Având în vedere că art. 944 c. com., se exprimă clar și categoric că toate sentințele date de tribunalul de comerț în materie de faliment sunt executorii și nu sunt supuse opozițiunii și apelului decât în cazurile prevăzute de lege ;

Considerând că, în materie de moratoriu, indiferent dacă este anterior sau posterior declarării, găsindu-ne în materie de faliment — conform citatului art. 944 — apelul este inadmisibil, căci legea nu prevede nicăeri o asemenea cale de atac ;

Considerând că nu se poate invoca în combaterea opiniunii de mai sus și în sprijinul tezei contrarii doctrina și jurisprudența italiană, care rezolvă chestiunea în sens afirmativ, căci starea legislațiunii italiene este deosebită asupra acestui punct de aceea a legislațiunii române. Într'adevăr, după cum am văzut, pe când prin art. 944 din codul comercial român se zice că, în materie de faliment, sentințele tribunalului nu sunt supuse apelului decât în cazurile prevăzute de lege, și legea neprevăzând o asemenea cale de atac în moratoriu, apelul devine inad-

misibil, din contră, în art. 913 cod. com. italian — corespunzător art. 944 rom., — se spune categoric, vizându-se art. 822, corespunzător art. 837 rom., că, în moratoriul după declararea în faliment, sentințele sunt apelabile, că deși legea italiană prin citatul art. 913 nu vizează direct și sentințele date în moratoriul anterior declarării prevăzut de art. 827 c. com. italian, corespunzător art. 842 c. com. român, totuși doctrina și jurisprudența sunt aproape unanime în a recunoaște dreptul de apel și în cazul din urmă; că, pentru a se ajunge la o asemenea soluțiune nu s'a putut avea în vedere ca criteriu decât că moratoriul anterior declarării constituie tot o fază a falimentului ca și cel posterior declarării în faliment;

Că, prin urmare, doctrina și jurisprudența italiană, nu pot fi invocate în contra inadmisibilității apelului în materia ce ne preocupă, întrucât, starea celor două legislațiuni este diferită; din contră, numita doctrină și jurisprudență recunoscând și ele identitatea de natură a celor două moratorii pe care le confundă în materia falimentului, ne dă un argument în sensul inadmisibilității apelului la noi, în ambele moratorii, soluțiune dată de suprema noastră Curte, și de majoritatea instanțelor judecătorești, cari au fost chemate a rezolva chestiunea.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Al. Dem. Oprescu, în majoritate, respinge ca inadmisibil apelul.

Semnați: M. Vidrașcu, I. Coandă, Al. Dem. Oprescu.

Opiniune

Având în vedere apelul făcut de P. Petrescu, contra jurnalului cu No. 11844 din 22 Decembrie 1910 a tribunalului Ilfov secția comercială;

Având în vedere că apelantul a cerut moratoriu înainte de declararea sa în stare de faliment;

Având în vedere incidentul de neadmisibilitate al apelului;

Considerând că dreptul de apel este un drept comun; că atât sentințele tribunalului cât și încheerile pronunțate în Camera de consiliu (art. 104 pr. civ.) sunt supuse la două grade de jurisdicțiune, afară numai când o dispozițiune precisă și nesupusă vre-unui dubiu, ridică dreptul de apel părții nemulțumite;

Considerând că nu există nici un text de lege care să atribue tribunalului judecarea în primă și ultimă instanță a unei cereri de moratoriu făcută înainte de declararea în stare de faliment;

Că, în lipsa unui asemenea text, dreptul comun își are aplicațiunea sa;

Considerând că nu se poate trage un argument în sprijinul soluțiunii contrare din dispozițiunile art. 944 c. com., care dispune că toate sentințele date de tribunalul de comerț în materie de faliment sunt executorii și nu sunt supuse opozițiunii sau apelului decât în ca-

zurile prevăzute de lege, căci din termenii acestui articol rezultă că el se referă la sentințele date de tribunal când există deja declarațiunea în stare de faliment printr'o sentință judecătorească; ori, moratoriul cerut de comerciant înainte de declararea în stare de faliment, având tocmai de obiect a înlătură ajungerea la o asemenea stare, sentința care respinge această cerere nu poate fi considerată ca dată în materie de faliment.

Pentru aceste motive, suntem de părere că apelul este admisibil în principiu.

Semnat, M. Gr. Ciocărdia.

CURTEA DE APPEL DIN CRAIOVA SECȚIUNEA II

Audiența dela 4 Noembrie 1910

Președintele d-lui Ath. Herăscu, consilier

Casâm Ramadan și alții cu Ministerul public

ZAHARINĂ.— CONTRAVENȚIUNE.— AMENDĂ.— TRANSFORMARE ÎN ÎNCHISOARE.— APPEL.— DREPTUL COMUN.— ART. 18 ȘI 19 DIN LEGEA PENTRU OPRIREA IMPORTULUI ZAHARINEI.

1° Când tribunalul este chemat, conform art. 26 din legea pentru oprirea importului zaharinei, să transforme amenda contraveniențelor în închisoare, sentința dată nu este definitivă, ci supusă apelului după dreptul comun.

2° În materie de contravenție la legea zaharinei, tribunalul nu este îndreptățit a pronunța transformarea amendei în închisoare, mai înainte ca procesul-verbal prin care contravenienții au fost supuși la această amendă a rămas definitiv.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Casâm Ramadan și Omer Halil în contra sentinței tribunalului Mehedinți, secț. II, cu No. 1860 din 12 Octombrie 1910, prin care s'a dispus ca amenda de 5.000 lei, la care numiții sunt condamnați ca contravenind la legea zaharinei, prin decizia Ministerului de finance pusă pe procesul-verbal cu No. 3828, să fie transformată, conform art. 28 din codul penal, în câte un an de zile închisoare corecțională de fiecare contravenient;

Având în vedere incidentul de inadmisibilitatea apelului de față, ridicat de d-l procuror general, care susține că, conform ultimului alineat din art. 19 din legea pentru interzicerea importului zaharinei din 6 Aprilie 1902, tribunalul, judecând în ultimă instanță asemenea contravențiuni cu drept de recurs în casațiune în termen de o lună dela pronunțare, urmează de aci că și în cazul prevăzut de art. 26 din menționata lege, adică când este, chemat să se pronunțe asupra transformării amenzei în închisoare, în caz de insolvabilitate a contravenientului

sentința ce va da va trebui să fie pronunțată tot în ultimă instanță, iar nu cu apel, cum s'a dat sus menționata sentință;

Având în vedere că, din combinațiunea dispozițiilor din art. 18 și 19 din sus menționata lege, rezultă în mod neîndoios că tribunalele de județ sunt socotite ca instanțe de apel, și sentințele date în această materie nu pot fi atacate decât pe calea recursului, iar prin art. 26 din lege se spune că înlocuirea amenzii cu închisoare, în caz când contravenientul va fi constatat insolubil, se va face de tribunalul de prima instanță, conform art. 28 c. penal, fără să se arate însă, cum s'a făcut în art. 19, unde este vorba de confirmarea procesului-verbal, dacă tribunalul se pronunță în ultimă instanță sau cu drept de apel; că, această tăcere a legiuitorului nu poate fi interpretată în sensul unei derogări dela principiul celor două grade de jurisdicțiune, și prin urmare a răpirii dreptului de apel, întrucât derogările trebuiesc a fi expres arătate, iar nu subînțelese;

Considerând că, de asemenea, nu se poate trage un argument în sprijinirea incidentului de inadmisibilitatea apelului ridicat de d-l procuror general, din aceea că tribunalul se pronunță în ultima instanță asupra confirmării procesului-verbal de constatarea contravențiunii, de oarece, în asemenea caz, procesul-verbal de constatare, aprobat de Ministerul de finanțe, constituie prima instanță, astfel că contravenientul uzează totdeauna de două grade de jurisdicțiune;

Că, astfel fiind, sentința tribunalului, când e chemat să transforme amenda în închisoare, conform art. 26 din legea în chestiune, nu poate fi pentru motivele mai sus arătate o sentință definitivă, ci supusă apelului, și în asemenea caz, incidentul ridicat de d-l procuror general, că ar fi inadmisibil, urmează a fi respins ca nefondat.

Pentru aceste motive, respinge incidentul.

In fond,

In ce privește apelul inculpaților Casâm Ramadam și Omer Halil, mai sus menționat :

Având în vedere că, din procesul-verbal cu No. 3828 din 24 Septembrie 1910, constatându-se că numiții inculpați au primit zaharină în depozit dela țărânul Mită spre a o vinde, au fost condamnați de Ministerul de finanțe, prin rezoluțiunea pusă pe menționatul proces-verbal, să plătească amendă în sumă de lei 5.000; că, mai înainte de rămânerea definitivă a acestui proces-verbal, pe care contravenienții l-au apelat la tribunal, conform art. 19 din legea asupra importului zaharinei, d-l prim-procuror al tribunalului Mehedinți a cerut, prin adresele No. 8770 și 8876 din 1910, transformarea în închisoare a amenzii de lei 5.000, cerere pe care tribunalul a încuviințat-o, prin sentința apelată;

Având în vedere că, d-l prim-procuror se bazează, în cererea ce face către tribunal, pe dispozițiunile art. 26 din legea în chestiune;

Având în vedere că, după dispozițiunea acestui articol, în toate cazurile de amendă prevăzute prin această lege,

contravenientul care nu va putea nici să justifice că este în măsură de a plăti amenda la care va fi fost supus pentru infracțiunea comisă de dânsul, nici să consemneze acea amendă sau să prezinte o cautiune valabilă pentru achitarea ei, va trebui să fie deținut și trimis îndată înaintea tribunalului de prima instanță, pentru înlocuirea acelei amende cu închisoarea corespunzătoare, potrivit dispozițiilor art. 28 cod. penal;

Având în vedere că, pentru a se lua această măsură de transformarea amenzii în închisoare, trebuie neapărat ca procesul-verbal de constatarea faptului prin care contravenienții sunt condamnați la amenda de lei 5.000, să rămână definitiv prin respingerea apelului; că, mai înainte dar ca tribunalul să se fi pronunțat, nu se pot lua măsuri de arestare prin transformarea amenzii în închisoare, întrucât nu se poate prejudeca soarta apelului făcut de dânsii, și când ipotetic tribunalul i-ar achita, deținerea lor în arest ar fi ilegală;

Având în vedere că procesul-verbal cu No. 3828 nu este rămas definitiv, întrucât apelul făcut de contravenienții în contra acestui proces-verbal e pendinte înaintea tribunalului Mehedinți; că, deci, în atare caz, măsura luată de tribunal prin sentința apelată este prematură, și deci rău s'a dispus transformarea amenzii în închisoare mai înainte ca această condamnățiune să fi rămas definitivă;

Considerând că, dacă prin menționatul articol se spune că, în caz de insolabilitate sau neplata amenzii, contravenientul va fi reținut și trimis înaintea tribunalului, care va pronunța transformarea amenzii în închisoare, conform art. 28 c. penal, legiuitorul desigur că n'a putut înțelege luarea unor astfel de măsuri privitoare de libertate cu anticipație, adică mai înainte ca sentința în baza căreia se cere transformarea amenzii în închisoare să fi rămas definitivă, iar cuvântul «reținut» nu se poate înțelege decât o supraveghere polițienească până la tranșarea apelului, pentru a cărui judecare, prin art. 19, a prevăzut un termen scurt de opt zile;

Considerând, dar, că, din acest punct de vedere, apelul făcut de Casâm Ramadam și Omer Halil este întemeiat și ca consecință, sentința tribunalului Mehedinți, secția II, cu No. 1860 din 12 Octombrie 1910, urmează să fie reformată, întrucât tribunalul nu era îndreptățit a pronunța transformarea amenzii în închisoare mai înainte ca procesul-verbal prin care contravenienții sunt supuși la această amendă să fi rămas definitiv.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Const. G. Rătescu, în neunire cu d-l procuror, admite apelul.

Semnați : C. A. Mitescu, C. Crăsnaru, I. B. Doxescu,
C. G. Rătescu.

BIBLIOGRAFIE

A apărut și se află de vânzare la Tipografia Gutenberg, București, și la principalele Librării :

== IN LUMEA CELOR RĂI ==

volum cu aproape 300 pagini

Ilustrat cu fotografiile eroilor de care se face mențiune

DE

Vol. 1 Lei 3.

PUIU ALEXANDRESCU

Vol. 1 Lei 3.

Post Șef al Siguranței

În provincie se expediază contra sumei primită prin mandat, franco.